

സ്ത്രീധികാരവും പ്രതിരോധവും നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മാവിഷ്കാരത്തിൽ

ആമുഖം

പൊതുസമൂഹത്തിൽ വളരെയേറെ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുകയും ആഘോഷിക്കപ്പെടുകയും ഒപ്പംതന്നെ ചിലരെയെങ്കിലും ഭയപ്പെടുത്തുകയും അസ്വസ്ഥതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ത ഒരു സർഗാത്മക ഇടപെടൽ ആയിരുന്നു നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥയായ 'ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയുടെ ആത്മകഥ'/'ഞാൻ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി'. കഥ എന്നതിലോ ആത്മകഥ എന്നതിലോ ഉപരി എഴുതുന്നത് ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി എന്നതായിരുന്നു ഈ ആഘോഷങ്ങളുടെയും ആശങ്കകളുടെയും പിന്നിലുള്ള ഒരേയൊരു വസ്തുത. ഇത്തരം ആഘോഷങ്ങളേയും ആശങ്കകളേയും ഒരറ്റത്തേക്ക് നീക്കിവെച്ച് അതിന്റെ മറുപുറം തപ്പിയാൽ, എല്ലാവരുടേതുമായ അല്ലെങ്കിൽ ആയിരിക്കേണ്ട ഈ ഭൂമിയിൽ എവിടെയാണ് ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയുടെ ഇടം എന്ന അന്വേഷണമാണ് നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥ. പുരുഷ കേന്ദ്രീകൃതമായ നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീയുടെ അധികാരം എന്നും രണ്ടാംകിടയായിരിക്കും. പ്രതിരോധ സാധ്യതകൾ വളരെ ദുർബലവുമായിരിക്കും. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ലിംഗനീതി മാത്രമല്ല സദാചാരനീതിയും വർഗ്ഗനീതിയും തൊഴിൽ നീതിയുമെല്ലാം ഒരുപോലെ പാർശ്വവൽക്കരിച്ച ഒരു സമൂഹത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന 'ഞാൻ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി' എന്ന ആത്മകഥയെ മുൻനിർത്തി സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ അധികാര-പ്രതിരോധ സാധ്യതകൾ അന്വേഷിക്കുകയാണ് ഈ പഠനം.

ആത്മകഥയിൽ നിന്ന് ജീവിതം എഴുത്തിലേക്ക്:

മലയാളത്തിലെ ആത്മകഥകളുടെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ, പുരുഷന്റെ നീഴലായി മാത്രം നിൽക്കാനും അതിൽ ആത്മസംതൃപ്തി കൊണ്ട് അഭിരമിക്കാനും താല്പര്യപ്പെടുന്നവയാണ് ആദ്യകാല സ്ത്രീ സംഭാവനകളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും. അതിൽ നിന്നും വഴിമാറിയുള്ള വിപ്ലവകരമായ ഒരു ചുവടുവയ്പ്പായിരുന്നു മാധവിക്കുട്ടിയുടെ 'എന്റെ കഥ'. എഴുത്തിന്റെ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രപരമായ അംശങ്ങളെ ഉദ്ദേശിച്ചല്ലെങ്കിലും അതിന്റെ സാമൂഹികമാനത്തെയും സമീപനത്തെയും മുൻനിർത്തി 'ഞാൻ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി'യെയും നമുക്ക് ആ പാരമ്പര്യത്തിൽ തന്നെ പെടുത്താം. ഒരാൾ അയാളുടെ തന്നെ ജീവിതകഥ കഴിയുന്നത്ര സത്യസന്ധമായി എഴുതുന്നതാണ് ആത്മകഥ എന്ന പരമ്പരാഗതമായ നിർവ്വചനത്തിൽ നിന്ന് ആത്മാവിഷ്കാര സാധ്യതകൾ ഇന്ന് ഏറെ മുന്നോട്ടു പോയിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരാൾക്ക് സ്വന്തം ജീവിതമെഴുതാൻ സ്വന്തമായി അക്ഷരങ്ങൾ പോലും ഇന്ന് നിർബന്ധമില്ല. നളിനി ജമീലയുടെ 'എഴുത്തുപരീക്ഷ'കളിൽ നല്ല സ്ത്രീയിലെഴുതുമ്പോൾ കളഞ്ഞുപോകുന്ന അക്ഷരങ്ങളെ തിരിച്ചുപിടിച്ചു കൊടുത്തത് 'ഗോപിനാഥ്' എന്ന സുഹൃത്താണ്. ആത്മകഥനും ഒരു സാഹിത്യപ്രവർത്തനം എന്നതിലേറെ സാമൂഹികപ്രവർത്തനമോ സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനമോ ആയി മാറുകയാണിവിടെ.

ലിംഗനീതിയും അധികാരവും :

മാനദണ്ഡങ്ങൾ പലതാണെങ്കിലും സമകാലിക സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീയും പരിസ്ഥിതിയും ദളിതനും ഒക്കെ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരാണ്. പക്ഷേ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയായ ഒരു സ്ത്രീ ഒരേ സമയം പലതരത്തിൽ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവളാണ്. ലിംഗം, തൊഴിൽ, സദാചാരം, വർഗ്ഗം, സംസ്കാരം ഇവയെല്ലാം അവളെ ഒരേ സമയം കീഴാളയാക്കുന്നു. ഇതിനെല്ലാം ഇടയിലായിരിക്കുമ്പോഴും 'അധികാരവും അവകാശവും സ്ഥാപിക്കുന്ന ആളുകളെ എനിക്ക് അധികകാലം സഹിക്കില്ല' (പേജ്.42) എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ലൈംഗികത്തൊഴിൽ ചെയ്ത് ജീവിച്ച ഒരു സ്ത്രീ, തൊഴിൽ കുറ്റമാണോ എന്നും ഇനി അഥവാ കുറ്റമാണെങ്കിൽ തന്നെ തുല്യപങ്കാളിയായ പുരുഷൻ എന്തുകൊണ്ട് ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നില്ല എന്നും സമൂഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് നോക്കി ചോദിക്കുമ്പോൾ പിടിച്ചിറങ്ങിപ്പോകുന്നത് നമ്മുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെ കപടസദാചാര മുഖപടമാണ്. പുരുഷകേന്ദ്രീകൃത സമൂഹത്തിൽ അധികാരത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ

സ്ത്രീ പൊതുവേ തന്നെ അടിമയുടെ സ്ഥാനത്താണ്. അവളൊരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയാണെങ്കിൽ പിന്നെ ആർക്കും അവളുടെമേൽ അധിനിവേശം നടത്താം എന്നതാണ് സമൂഹത്തിന്റെ നിയമം.

സദാചാര കാര്യങ്ങളിൽ എപ്പോഴും 'ഇറ്റാമാഷ്'മാരെ ന്യായീകരിക്കുകയും ഇരയെ വീണ്ടും വീണ്ടും വേട്ടയാടുകയും ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുബോധം, ഇരയാക്കുന്നത് ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി ആണെങ്കിൽ അതിനു നേരെ കണ്ണടച്ചുകളയാനാണ് സാധ്യത. അംഗീകാരം പോലും സാധ്യമല്ലാത്ത ഈ രംഗത്ത് അതിജീവനം അതിലേറെ പ്രയാസമാണ്. സമൂഹം മുഴുവൻ അവൾക്ക് നേരെ അധികാരം സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ അവളുടെ അധികാരം സ്വന്തം കുടുംബത്തിൽ പോലും അംഗീകരിക്കപ്പെടില്ല. സ്വന്തം മകളെ വളർത്താൻ അഞ്ച് രൂപ തികച്ചു കൊടുക്കാനായി ഈ തൊഴിലിൽ എത്തിപ്പെടുന്ന എഴുത്തുകാരിയെ, ആവശ്യത്തിന് പണമുണ്ടാകുമ്പോൾ കുടുംബം തഴയുന്നത് സ്വന്തം കുട്ടികളുടെ മേൽ അവർ അധികാരം സ്ഥാപിക്കുമോ എന്ന് ഭയന്നാണ്. ഒരു സ്ത്രീ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയ്ക്ക് സമൂഹത്തിൽ എവിടെയും അധികാരമോ അവകാശമോ ഇല്ല. സ്വന്തം കുടുംബത്തിൽ പോലും. എന്നാൽ അവളെ അധിനിവേശിച്ചു കീഴ്പ്പെടുത്താനും അവഹേളിക്കാനുമുള്ള അധികാരം സമൂഹത്തിന് മുഴുവൻ ഉണ്ടുതാനും. അതേ സമയം എഴുത്തുകാരിയുടെ അമ്മയെ ഒന്നുമല്ലാതാക്കി അച്ഛനെ വരച്ച വരയിൽ നിർത്തുന്ന, ആവ്യത്യാമുള്ള, 'ഒറ്റമുണ്ടടുത്ത് സെക്സിയായ' വീടുടരിക്കുന്ന വലുത്ത സ്ത്രീയധികാരത്തിന്റെയും ലൈംഗികതയുടെയും ഒരു മറുപുറം കാട്ടിത്തരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

ജാലാമുഖികൾ :

നന്നേ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ പഠിപ്പ് തുടരണമെന്നും 'ഇംഗ്ലീഷ് വായിക്കണ'മെന്നും പിന്നീട് പഠിപ്പ് മുടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ 'ജോലിക്ക് പോകണം എന്നാലേ അധികാരമുണ്ടാവൂ' (പേജ് 16) എന്നും ചിന്തിച്ചുവളാണ് എഴുത്തുകാരി. ലൈംഗികതയും സാമ്പത്തികനിലയും തന്നെയാണ് കുടുംബത്തിൽ അമ്മയെ അടിമയും വലുത്തയെ ഉടമയും ആക്കുന്നതെന്ന് അവർ സൂക്ഷ്മമായി തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. അത്തരം ചൂഷണങ്ങളെ എപ്പോഴും അതിജീവിക്കുവാനും ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. മണ്ണു മടയിലെ പണിക്കുലി രണ്ടുരൂപയിൽനിന്ന് രണ്ടര രൂപയിലേയ്ക്ക് കൂട്ടിത്തരവാനുള്ള സമരം, ഒരേ സമയം മണ്ണുപണിയും ലൈംഗികത്തൊഴിലും ചെയ്യേണ്ടിവരുന്ന സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളുടെ ദുരവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള തിരിച്ചറിവ് ഇവയൊക്കെ ആ പ്രതിരോധങ്ങളുടെ ആരംഭമാണ്.

‘ഞാൻ കയ്യും കാലും കാണിക്കില്ല ക്ലയന്റ് ഇങ്ങോട്ട് വരണമെന്ന്’ (പേജ് 37) നിർബന്ധമുള്ള, ‘അയാളെനെ പൂർണ്ണമായി ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ അയാളെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ’ (പേജ് 56) കരുത്തുള്ള ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിക്ക് സംഘടനാ ബോധവും ആത്മ വിശ്വാസവും നൽകാൻ കഴിയുന്ന കൃത്യമായ ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോമായിരുന്നു ‘ജ്യാലാമുഖി’. ഒറ്റപ്പെട്ട വ്യക്തികളെക്കാൾ അധികാരവും പ്രതിരോധശേഷിയും ഒരു സംഘടിത സമൂഹത്തിനുണ്ടാവും. ആ സംഘടനാ ബോധം നല്ലീയ അധികാരം തന്നെയാകണം ഇന്നും ഉത്തരം കിട്ടിയിട്ടില്ലെങ്കിലും ‘ഇങ്ങനെ പരാതി പറയാനല്ലാതെ പരിഹാരമൊന്നും നമുക്ക് പറയാനില്ലേ’ (പേജ് 73) എന്ന് ഉറക്കെ ചോദിക്കാൻ ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിക്ക് കരുത്ത് നൽകിയത്; മിനിമം വേതനവും വീടും റേഷൻകാർഡും വൈദ്യസഹായവും തങ്ങളുടെയും അവകാശമാണ് എന്ന് സമൂഹത്തോട് ആവശ്യപ്പെടാനും പുനരധിവാസം എന്ന ‘പട്ടിക്കുട്ടിലടയ്ക്കലി’നെതിരെ പ്രതികരിക്കാനുമുള്ള ആത്മവിശ്വാസം നൽകിയത്; എല്ലാത്തിലുമുപരി സെക്സ് വർക്ക് ചെയ്യുന്നവരും ചെയ്യാത്തവരും ഒരേ വേദിയിൽ നിൽക്കുക എന്ന ആപ്റ്റോദം നൽകിയത്.

ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയുടെ ബുദ്ധിജീവിതം :

ബുദ്ധിജീവിതം മുഖ്യധാരയുടെ കുത്തകയാണെന്ന നമ്മുടെ പൊതു ബോധത്തെ പൊളിച്ചെഴുതുന്നുണ്ട് നളിനി ജമീല. സമൂഹത്തിന്റെ മുൻവിധികളും ദുരാശങ്കകളും മറികടന്ന് സംഘടനാ പ്രവർത്തനവും കലാപ്രവർത്തനവുമൊക്കെ നടത്തുന്നുണ്ട് അവർ. പക്ഷേ ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ സമൂഹത്തിന് അംഗീകരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ‘ഞാൻ പ്രസംഗിച്ചാലും അതിന്റെ ക്രെഡിറ്റ് മുഴുവൻ മൈത്രേയനും പോൾസൺനും കൊടുക്കാനാണ് എല്ലാവർക്കും താൽപര്യം’ (പേജ് 77) എന്ന അവസ്ഥ വരുന്നത്. അതേ സമയം ശക്തി മാത്രമല്ല യുക്തിയും ബുദ്ധിയും ചിന്തയും അതിജീവനത്തിന് ആവശ്യമാണെന്ന് അവർ കൃത്യമായി തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. അഗതിയായി ചെല്ലുമ്പോൾ നിഷേധിക്കപ്പെടുന്ന കണ്ണിയും ഷൂട്ട് ചെയ്യുമ്പോൾ ‘മാഡം കഴിച്ച്’ എന്ന ആദരവോടെ എത്തുന്ന പരിപ്പുവടയും കലയ്ക്ക് മാത്രം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുന്ന അതുകതമാണ്. അത് ആരുടെയും കുത്തകയല്ല എന്ന് ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി തെളിയിക്കുമ്പോൾ സമൂഹം അസ്വസ്ഥമാവുന്നത് സ്വാഭാവികം.

എഴുത്ത് ആയുധം എന്ന നിലയിൽ:

ആത്മകഥയുടെ ആരംഭമായേക്കാവുന്ന നളിനി ജമീലയുടെ ഒരു കവിപ്പ് ഒരു ക്ലയന്റ് കാണാനിടയായതിന്റെ ഫലം 'അതോടെ ആ ക്ലയന്റിനെ നഷ്ടപ്പെട്ടു' എന്നതാണ്. ആത്മകഥ എഴുതുന്ന കാര്യമറിഞ്ഞ മറ്റൊരു ക്ലയന്റ് 'പേരൊഴികെ എല്ലാം എഴുതിക്കൊള്ളാനാണ്' (പേജ് 134) എഴുത്തുകാരിയോട് പറഞ്ഞത്. പേര് വെളിപ്പെടുത്താൻ ഭയപ്പെടുന്ന ഒരു സമൂഹത്തിന് മുന്നിൽ സ്വന്തം പേര് വെളിപ്പെടുത്തി എന്നതു തന്നെയാണ് നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥ നിർവ്വഹിച്ച ചരിത്ര ദൗത്യം. എഴുത്ത് ഒരു ആവിഷ്കാര മാധ്യമം എന്ന നിലയിൽ നിന്ന് പ്രതികരിക്കാനും പ്രതിഷേധിക്കാനും പ്രതിരോധിക്കാനും ഉള്ള ആയുധമായി മാറുകയാണിവിടെ. സാഹിത്യസംബന്ധിയായ വരേണ്യസൗന്ദര്യശാസ്ത്ര സങ്കല്പങ്ങൾ ഇവിടെ അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്നു. ഇത് സമകാലിക ജീവിത എഴുത്തിലെ പൊതുപ്രവണതയാണ്. സി. ജസ്മിയുടെ 'ആമേനം' കല്ലേൻ പൊക്കടന്റെ 'കണ്ടൽക്കാടുകൾക്കിടയിൽ എന്റെ ജീവിതവും' ഒക്കെ നമുക്ക് ഇതിനോട് ചേർത്ത് വായിക്കാം.

കമ്പനിവീടുകളിൽ നിന്ന് സൈബർ വലകളിലേക്ക് :

ലൈംഗികത ഏറ്റവും മുന്തിയ കച്ചവടച്ചരക്കായ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ലൈംഗികതയെ സംബന്ധിച്ച പല മിഥ്യയാരണങ്ങളെയും തിരുത്തിക്കുറിക്കുന്നുണ്ട് ഈ ആത്മകഥനം. ലൈംഗികതയെക്കാളുപരി ഉപദേശവും സംസാരവും സ്നേഹവും സാന്ത്വനവും സംശയനിവാരണവും ആഗ്രഹിച്ചാണ് കൂടുതലും പുരുഷൻമാർ തന്റെയടുത്ത് എത്താറുള്ളത് എന്ന് നളിനി ജമീല സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ലൈംഗികത ആഗ്രഹിച്ച് ഈ പുസ്തകം വായിച്ചവർ നിരാശരായിട്ടുണ്ടാകണം. സ്ത്രീവാദികളുടെ പോലും അംഗീകാരം ലഭിക്കാത്ത ഒരു സ്ത്രീവർഗ്ഗം ലൈംഗികത്തൊഴിലും ലൈംഗികച്ചഷണവും വേറെ തന്നെയാണ് എന്ന് വിളിച്ച് പറയുമ്പോൾ, അത് തെറ്റാകുന്നു എങ്കിൽ ആ തെറ്റിൽ അവരെക്കാൾ പങ്ക് തങ്ങൾക്കാണ് എന്നെങ്കിലും അംഗീകരിക്കാൻ തയ്യാറാകാത്ത ഒരു സമൂഹം 'ഒത്തുകഴിയലി'നെ (Living together) കുടുംബത്തിന്റെ പരിമിതികളിൽ നിന്നുള്ള മോചനമായും സ്വാതന്ത്ര്യപ്രഖ്യാപനമായും ആഘോഷിക്കുന്നു.

എന്നിട്ട് ഉഭയസമ്മതപ്രകാരമുള്ള ലൈംഗികത ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതുണ്ടോ എന്ന ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയുടെ ചോദ്യത്തെ

അവഗണിക്കുന്നു. ‘അത് വിൽക്കണ്ട എന്ന് പറയുന്നതിനേക്കാൾ എന്തു കൊണ്ടും നല്ലത് വേണ്ടാത്തവർ വാങ്ങണ്ട എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതാണ് എന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുമ്പോൾ മൗനം പാലിക്കുന്നു. ഇത്രയേറെ സമൂഹം സദാചാരജാഗ്രതകമായിരിക്കുമ്പോഴും അതിക്രമത്തിന് ഒരു കുറവുമില്ലതാനും. മണ്ണുമടയിൽ പണികഴിഞ്ഞ് ആളൊഴിഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് പുരുഷൻമാരിൽ നിന്ന് ശരീരം രക്ഷിക്കാൻ ഉള്ള ഒരു ഓട്ടത്തെക്കുറിച്ച് നളിനി ജമീല പറയുന്നുണ്ട്. (‘പാലം കഴിഞ്ഞ് പറമ്പിലേക്കെത്തുന്നതും ഒരൊറ്റ ഓട്ടമാണ്. കൈത്തോടും ഇടവഴിയും ഉള്ള ഇടംവരെ’ പേജ് 19) അതേ ഓട്ടം ഇന്നും നമ്മുടെ പെൺമക്കളും അമ്മമാരും മുത്തശ്ശിമാരും ഓടുന്നുണ്ട്; അതിനേക്കാളേറെ വേഗത്തിൽ.

ഉപസംഹാരം

‘സ്വന്തമായിടമില്ലാതെ തെരുവിൽ അന്തിയുറങ്ങാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട ലൈംഗികതൊഴിലാളികൾക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥ ഒരേ സമയം ലിംഗനീതിയും തൊഴിൽനീതിയും സാമൂഹികനീതിയും നിഷേധിക്കപ്പെട്ട ഒരു വ്യക്തിയുടെ/വർഗ്ഗത്തിന്റെ സ്വത്യാന്വേഷണമാണ്. മുഖ്യധാരാ സമൂഹത്തിന്റെ സ്ത്രീ സങ്കല്പങ്ങളെയും ലൈംഗിക ധാരണകളെയും ഈ കൃതി അട്ടിമറിക്കുന്നു. സ്ത്രീവാദത്തിന്റെ അതിരുകളെപ്പോലും ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ ജീവിതം പോലെ തന്നെ എഴുത്തും വായനയും പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനമാകുന്നു.

ഉദയൻ. എസ്

ഗവേഷകൻ

എൻ.എസ്.എസ് കോളേജ്

നിലമേൽ, കൊല്ലം.